

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger1. Indledning

Der blev til Inatsisartut's forårssamling 2012 fremsat et forslag til Inatsisartutbeslutning, som pålagde Naalakkersuisut at fremsætte forslag om ændring af landstingsloven om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke, således at tidsrummet for salg af stærke og svage drikke udvides til kl. 21.00 alle ugens dage (FM 2012/89).

Under Inatsisartut's efterårssamling 2012 afgav Familie- og Sundhedsudvalget betænkning vedr. beslutningsforslaget (EM 2012/89). Et enigt udvalg støttede en udvidelse af tidsrummet for salg af stærke og svage drikke, dog alene for så vidt angår fredage og lørdage. I overensstemmelse hermed fremsatte udvalget følgende ændringsforslag til beslutningsforslaget: *"Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til ændring af Landstingslov nr. 11 af 11. november 2000 om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke, således at åbningstiden for salg af stærke og svage drikke jf. §§ 11 og 12 forlænges til kl. 21.00 fredagen og lørdagen."* Ændringsforslaget blev vedtaget af Inatsisartut d. 14. november 2012.

Få måneder senere, i marts 2013, afholdtes valg til Inatsisartut, og efter valget var Naalakkersuisut ikke længere bundet af Inatsisartut's vedtagelse af beslutningsforslaget. Det forhold, at samtlige partier stod bag vedtagelse af Inatsisartutbeslutningen, gjorde dog, at det fortsat måtte anses naturligt at implementere Inatsisartutbeslutningen.

Først på seneste samling, efterårssamlingen 2016, fremsatte Naalakkersuisut imidlertid et lovforslag (EM2016/122), som delvist imødekom Inatsisartutbeslutningen om udvidelse af salgstiderne. Forslaget indeholdt dog også en række andre ændringer, herunder flere skærper af de gældende restriktioner på salg og udskænkning af alkohol. Disse elementer fik en blandet modtagelse, og Naalakkersuisut endte med at trække lovforslaget tilbage.

Mere end 4 år efter et enigt Inatsisartut's beslutning om, at salgstiderne skulle udvides, er beslutningen således endnu ikke implementeret.

Nærværende lovforslag har til formål at råde bod herpå, i respekt for den beslutning, som et enigt Inatsisartut stod bag.

En vedtagelse af lovforslaget vil samtidig give erfaringer til belysning af, hvilken betydning en udvidelse af salgstiderne har for det samlede forbrug af alkohol. Sådanne erfaringer er værdifulde som grundlag for fremtidige alkoholpolitiske tiltag.

Hidtil har udvidelser af salgstiden her i landet ikke stået alene, men har været et element i en bredere lovrevision, hvor også andre elementer kan have påvirket alkoholforbruget, og hvor det derfor er vanskeligt at udlede, hvad effekten af udvidelsen isoleret set har været.

Hidtidige erfaringer, såvel herfra som fra Sverige, synes dog at tyde på, at en udvidelse af salgstiden ikke, eller kun i beskedent omfang, medfører en forøgelse af det samlede forbrug af alkohol.

Det gennemsnitlige alkoholforbrug har i Grønland gennem en årrække været faldende og er i dag lavere end i f.eks. Danmark. Vi har imidlertid fortsat problemer med drikkemønstret, som i for høj grad er præget af rus-drikkeri: Alt for mange drikker umådeholdent, når de indtager alkohol.

Vi skal gerne nå dertil, hvor alkohol ses som et nydelsesmiddel, som kan indtages til hverdag og fest, men som oftest kun i moderate mængder. Et nydelsesmiddel, som vi omgås naturligt og ansvarligt, det vil sige med mådehold.

Alkoholpolitiske tiltag bør have fokus herpå.

En række af de gældende restriktioner kan næppe antages at have nogen effekt i forhold til rus-drikkeri, og i nogle tilfælde er det et spørgsmål, om ikke de virker stik imod hensigten.

De gældende restriktioner i salgstiderne fremmer indkøb i større mængder, hvilket ikke alle har let ved at administrere. Når flaskerne først er i huset, fristes man til at tage hul på dem – også de flasker, som var købt til senere brug. Restriktionerne kan dermed bidrage til at fremme rus-drikkeri, stik imod hensigten.

Forhåbningen er, at nærværende forslag vil medvirke til at normalisere forholdet til alkohol og reducere rus-drikkeri, uden at indebære nogen væsentlig forøgelse af det samlede alkoholforbrug.

Samtidig forventes forslaget at medføre en tidsmæssig udspredning af alkoholsalget, så eksisterende problemer med ”alkohol-køer” begrænses, ligesom forslaget forventes at reducere de eksisterende problemer med illegalt salg af alkohol.

Endelig vil forslaget naturligvis give landets borgere en øget frihed til at foretage deres indkøb, på de tidspunkter, der passer den enkelte borger bedst.

Forslaget har som nævnt til formål at implementere den beslutning som Inatsisartut i fuld enighed traf tilbage i 2012. Forslagsstillerne er imidlertid åbne overfor en eventuel yderligere udvidelse af salgstiderne, således at butikker, der sælger alkoholholdige drikke, kan gøre dette i hele deres åbningstid. En sådan yderligere udvidelse vil kunne gennemføres ved fremsættelse af et ændringsforslag.

2. Hovedpunkter i lovforslaget

a) Gældende ret

Efter de regler, som i dag regulerer salg af stærke og svage drikke, må salg finde sted mandag til fredag fra kl. 09.00 til kl. 18, og lørdag fra kl. 09.00 til kl. 13.00. Salg må ikke finde sted på helligdage, juleaftensdag, nytårsaftensdag, helligtrekongersdag eller på Grønlands nationaldag.

Ved ”stærke drikke” forstås alkoholholdige drikke med en styrke på 4, 10 procent alkohol og derover. Ved ”svage drikke” forstås alkoholholdige drikke med en styrke på mellem 4, 10 og 2,25 procent alkohol.

For udskænkning af stærke og svage drikke gælder andre regler.

b) Forslaget

Forslaget indebærer, at tidsrummet for salg af stærke og svage drikke udvides, således at salg fredag og lørdag kan ske frem til kl. 21.00.

Salg må fortsat ikke finde sted på helligdage, juleaftensdag, nytårsaftensdag, helligtrekongersdag eller på Grønlands nationaldag.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1

	I landstingslov nr. 11 af 11. november 2000 om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke, som ændret ved landstingslov nr. 3 af 31. maj 2001, foretages følgende ændringer:
§ 11, stk.1: Salg af stærke drikke må finde sted mandag til fredag fra kl. 09.00 til kl.18.00, lørdag fra kl. 09.00 til kl. 13.00.	1. § 11, stk. 1, affattes således: ”Salg af stærke drikke må finde sted mandag til torsdag fra kl. 09.00 til kl. 18.00, og fredag til lørdag fra kl. 09.00 til kl. 21.00.”
§ 12, stk. 1: Salg af svage drikke må finde sted mandag til fredag fra kl.09.00 til kl.18.00, lørdag dog kl. 09.00 til kl. 13.00.	2. § 12, stk. 1, affattes således: ”Salg af svage drikke må finde sted mandag til torsdag fra kl. 09.00 til kl. 18.00, og fredag til lørdag fra kl. 09.00 til kl. 21.00.”
	§ 2 Inatsisartutloven træder i kraft den 1. august 2017.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for hverken Selvstyret eller kommunerne.

Forslaget forventes ikke at indebære et (væsentligt) øget salg af alkoholholdige drikke, og dermed heller ikke en (væsentlig) forøgelse af Landskassens indtægter på alkoholafgiften. (Se endvidere afsnit 5 vedr. konsekvenser for folkesundhed).

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Dog fremgår det af de modtagne høringssvar, at hhv. Pisiffik og Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat/Grønlands Arbejdsgiverforenings brancheudvalg for hotel og restaurationsbranchen forventer en mindre forskydning af alkoholsalget, til fordel for detailhandelen og til ulempe for restaurationsbranchen.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Lovforslaget indebærer ingen konsekvenser for miljøet og naturen.

Forslagets eventuelle konsekvenser for folkesundheden afhænger af, hvorvidt den foreslåede udvidelse af åbningstiderne for butikssalg af stærke og svage alkoholholdige drikke vil medføre et højere alkoholforbrug og en øget - eller tværtimod mindsket - tendens til rusdrikkeri.

Undersøgelser har vist, at restriktioner på salg af alkohol generelt virker begrænsende på forbruget af alkohol og forekomsten af en række alkoholrelaterede problemer. Effekten varierer imidlertid alt efter restriktionernes art. En række undersøgelser belyser effekten af udvidede åbningstider. Hovedparten af disse vedrører imidlertid (nat-)lukketiderne på udskækningssteder, d.v.s. værtshuse m.v. Erfaringerne herfra kan ikke uden videre overføres til den foreslåede udvidelse af tidsrummet for butikssalg sidst på eftermiddagen og i de tidlige aftentimer. Der foreligger dog også enkelte undersøgelser vedr. effekten af en udvidelse af tidsrummet for butikssalg. Disse har imidlertid vedrørt antallet af dage, hvor der er åbent for butikssalg af alkoholholdige drikke, og heller ikke resultatet af disse undersøgelser kan derfor umiddelbart overføres på det foreliggende forslag. Erfaringerne fra en udvidelse af de svenske systembolags åbningstider i starten af 2000 kan dog måske alligevel påkalde sig interesse. Efter igennem en årrække at have haft lukket om lørdagen, udvidedes åbningstiderne til også at omfatte lørdag, kl. 10.00 til (senest) 15.00. Denne – ganske væsentlige – udvidelse medførte en forøgelse af salget, men ikke på mere end 3,6 %.

Af erfaringer fra Grønland kan nævnes, at det fra slutningen 1992 og frem til starten af 2001 kun var muligt at købe stærke drikke i tidsrummet mandag til fredag fra kl. 12.00 til 18.00 og lørdag fra kl. 11.00 til 13.00, mens svage drikke (herunder 3,6% øl) kunne indkøbes på alle tidspunkter (indenfor butikkernes åbningstid). Med den gældende landstingslovs ikrafttræden blev tidsrummet for salg af stærke drikke udvidet (Mandag til fredag kl. 09.00-18.00 samt lørdag kl. 09.00 til 13.00). Samtidig blev tidsrummet for salg af svage drikke dog indskrænket, svarende til tidsrummet for salg af stærke drikke. Samlet set indebar disse ændringer et fald i indførslen af alkohol. I 2000 lå indførslen på 9,9 liter ren alkohol pr. person, mens den i 2001 lå på 9,2 liter. Udvidelsen af salgstiden for stærke drikke medførte imidlertid kun en ubetydelig stigning i det samlede forbrug af stærke drikke (forbruget af vin steg med 6,5%, mens forbruget af spiritus faktisk faldt med 5,5%). Både for spiritus og vin var ændringerne så små, at de ifølge Grønlands Statistik reelt kan være udtryk for lagerforskydninger.

De indkomne høringssvar (Se afsnit 8) afspejler delte forventninger i spørgsmålet om, hvorvidt en udvidelse af åbningstiden for salg af stærke og svage drikke vil indebære et øget eller

tværtimod mindsket alkoholforbrug og en øget eller tværtimod mindsket tendens til rusdriking.

6. Konsekvenser for borgerne

Lovforslaget gør det muligt at købe stærke og svage alkoholholdige drikke i butikkerne i et længere tidsrum fredage og lørdage.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Lovforslaget har ingen konsekvenser i forhold til Rigsfællesskabet eller for den fortsatte implementering af selvstyret.

8. Høring af myndigheder og organisationer

Det beslutningsforslag, som lovforslaget har til formål at implementere, har - i sin oprindelige form, d.v.s. som et forslag om at udvide åbningstiden for salg af stærke og svage alkoholholdige drikke til kl. 21.00 *samlige ugens dage* - været til høring hos følgende i perioden 23. maj 2012 til 1. juli 2012:

- KANUKOKA
- Kommune Kujalleq
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Qeqqata Kommunia
- Qaasuitsup Kommunia
- Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat (S.I.K.)
- Imak
- Atorfillit Kattuffiat, AK
- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat/Grønlands Arbejdsgiverforening
- NUSUKA
- Sanningasoq Tungujortoq/Blå Kors
- Imigassaq ikiaroorartullu pillugit Siunnersuisoqatigiit/Alkohol- og Narkotikarådet
- Politimesteren i Grønland
- Meeqqat illersuisuat/ Børnetalsmanden
- NAKUUSA
- Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit/Grønlands Forbrugerråd
- Arctic Import
- Kalaallit Nunaanni Brugseni
- Pisiffik og Pilersuisoq

Høringen er foretaget på initiativ af Familie- og Sundhedsudvalget. Udvalget har modtaget hørings svar fra følgende:

- Qeqqata Kommunia
- Qaasuitsup Kommunia
- Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat (S.I.K.)
- Atorfillit Kattuffiat, AK
- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat/Grønlands Arbejdsgiverforening
- Sanningasoq Tungujortoq/Blå Kors
- Imigassaq ikiaroorartullu pillugit Siunnersuisoqatigiit/Alkohol- og Narkotikarådet
- Politimesteren i Grønland
- Pisiffik

Herudover har udvalget forud for høringen modtaget en henvendelse fra Grønlands Arbejdsgiverforenings brancheudvalg for hotel, restauration og turisme. Endelig har udvalget modtaget hørings svar fra Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling.

De modtagne hørings svar sammenfattes i det følgende. Forslagsstillers bemærkninger hertil er indføjede i kursiv.

Pisiffik ser meget positivt på en forlængelse af åbningstiderne for salg af alkoholiske drikke.

Pisiffik forventer ikke, at en sådan forlængelse vil medføre et markant øget salg, men ser dog en mulighed for et beskedent mersalg til kunder, der i dag indtager alkohol på restauranter og beværtninger, når butikkernes alkoholsalg er lukket.

Herudover forventer Pisiffik en mere glidende kundestrøm, med mindre kundetilstrømning op til at alkoholsalget lukker. Dette vil være til fordel for både kunder og medarbejdere.

Pisiffik er overbevist om, at en udvidelse af åbningstiden for alkoholsalg vil medføre et mere naturligt og afslappet forhold til alkohol. I dag køber mange lidt ekstra vin til weekenden for det tilfældes skyld, at de får gæster, og når vinen først er købt, kan det være fristende at tage hul på den, også selv om der ikke dukker gæster op. Med en udvidelse af åbningstiderne for alkoholsalget vil tilskyndelsen til at købe lidt ekstra være mindre: man vil lettere kunne supplere sine indkøb, hvis behovet skulle opstå.

Pisiffik forventer dog ikke, at udvidede åbningstider vil ændre på det eksisterende drikkemønster og tilbøjeligheden til rusdrikkeri. Her finder Pisiffik, at vejen frem må være oplysningskampagner om alkohol som nydelsesmiddel, og ikke rusmiddel. Pisiffik understreger, at Pisiffik fortsat vil håndhæve forbuddet mod salg af alkohol til berusede personer.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat/Grønlands Arbejdsgiverforenings brancheudvalg for handel er positive overfor en udvidet åbningstid for salg af alkohol. Arbejdsgiverforeningen oplyser dog, at enkelte indenfor branchen ikke anser en udvidelse af det tidsrum, hvor der kan købes alkoholiske drikke, for hensigtsmæssigt. Det drejer sig primært om de mindre specialbutikker.

De store detailhandelsvirksomheder, som er medlem af arbejdsgiverforeningen, vurderer, at en udvidelse ikke vil medføre en forøgelse af salget af alkohol, men derimod en mere hensigtsmæssig fordeling af salget indenfor åbningsperioden. Branchen forventer, at en udvidet salgstid vil mindske de gener, som forbrugerne i dag oplever i form af massive ”alkohol køer” lige inde lukning af alkoholsalget. En tidsmæssig spredning af alkoholsalget vil ligeledes gøre det betydeligt lettere for detailhandelen at kontrollere salget, herunder f.eks. at der ikke sker salg til personer under aldersgrænsen.

De store detailhandelskæder oplyser, at de ikke har til hensigt at forlænge de eksisterende butiksåbningstider, i tilfælde af at det tidsrum, hvor der kan købes alkoholiske drikke, udvides. Erfaringen fra tidligere udvidelser af åbningstiden har vist, at en udvidelse af åbningstiderne ikke indebærer øget salg.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat/Grønlands Arbejdsgiverforenings brancheudvalg for hotel og restaurationsbranchen

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat/Grønlands Arbejdsgiverforenings brancheudvalg for hotel og restaurationsbranchen finder det naivt at tro, at en udvidelse af åbningstiden ikke vil medføre en forøgelse af alkoholforbruget, men blot en spredning af indkøbet. Særligt forventer brancheudvalget en øget indtagelse af ”fyraftensøl”, hvis en udvidelse af åbningstiden gør det muligt at hente nye forsyninger, når posen er tømt. Endvidere forventer brancheudvalget, at før-fester vil starte tidligere, og at deltagerne vil indtage endnu større mængder alkohol, end det i dag er tilfældet.

Selv om brancheudvalget ikke anser en evt. udvidelse af åbningstiderne for en vital trussel mod branchens virksomheder, særligt ikke i forhold til spisestederne, vil en sådan udvidelse således ikke være uden betydning for forretning og beskæftigelse.

Brancheudvalget fremsætter endelig en række ønsker til justering af gældende lovgivning på området, i forbindelse med en eventuel udvidelse af åbningstiderne for alkoholsalg.

Nærværende lovforslag har alene til formål at implementere det beslutningsforslag, som Inatsisartut har vedtaget. Det vil derfor være op til Naalakkersuisut at vurdere, hvorvidt de

ønsker, som brancheudvalget har fremsat, bør imødekommes, hvilket i givet fald må ske enten gennem fremsættelse af ændringsforslag til lovforslaget, eller ved en senere revision af lovgivningen på området.

Sanningasooq Tungujortoq/Blå Kors udtaler sin støtte til en udvidelse af åbningstiderne for salg af alkoholholdige drikke, idet det er foreningens forventning, at en sådan udvidelse vil give forbrugerne bedre mulighed for at gøre deres indkøb i roligere omgivelser og uden at forhaste sig.

Sulinermik Inuussutissarsiateqartut Kattuffiat (S.I.K.)

SIK finder, at der bør være mulighed for at købe alkohol i butikkerne indenfor de normale åbningstider, og at dette vil kunne bidrage til en normalisering af drikkekulturen. De nuværende restriktioner i salgstiderne tilskynder til ”hamstring” af alkohol; til indkøb i store mængder, hvilket ofte fører til umådeholden indtagelse.

SIK er bevidst om de negative konsekvenser umådeholden indtagelse af alkohol kan have, og er tilhænger af, at alkoholforbruget nedbringes. SIK mener imidlertid, at der bør benyttes andre redskaber til at nå dette mål end restriktioner i form af begrænsning af salgstiderne. SIK peger i den forbindelse også på, at restriktioner i salgstiderne kan skabe grundlag for et ”sort marked”, hvor alkohol handles ulovligt til meget høje priser.

Qaasuitsup Kommunia oplyser, at kommunen har taget forslaget op til drøftelse under et borgermøde i uge 18, hvor et flertal støttede forslaget, mens et mindretal var imod forslaget, som mindretallet frygtede ville medføre flere tilfælde af omsorgssvigt.

Qeqqata Kommunia oplyser, at forslaget er drøftet i kommunalbestyrelsen. Inuit Ataqatigiit afviste forslaget under henvisning til, at der fortsat er behov for at forebygge alkoholmisbrug, og at det er svært at se behovet for en udvidelse af salgstiderne for alkoholholdige drikke. Siumut og Atassut støttede en udvidelse af åbningstiderne, under henvisning til erfaringerne fra dengang, hvor åbningstiderne for salg af alkoholholdige drikke blev udvidet fra kl. 12.00 til kl. 09.00. Også dengang blev der udtrykt frygt for, at en udvidelse af salgstiderne ville føre til et øget alkoholforbrug. Udvidelsen af salgstiderne blev imidlertid ledsaget af en intensiv oplysningskampagne, ligesom der blev oprettet alkoholbehandlingscentre, og alkoholforbruget faldt.

Imigassaq ikiaroomartullu pillugit Siunnersuisoqatigiit/Alkohol- og Narkotikarådet

Imigassaq ikiaroomartullu pillugit Siunnersuisoqatigiit/Alkohol- og Narkotikarådet peger på, på, at alkoholmisbrug er et stort samfunds- og folkesundhedsproblem, og at man risikerer at forværre problemet, hvis åbningstiderne liberaliseres.

Rådet henviser herved til, at restriktioner i forhold til salg af alkohol har en dokumenteret effekt på forbruget: begrænset tilgængelighed medfører et lavere forbrug.

Der henvises til det under afsnit 5 anførte.

Rådet henviser endvidere til, at en udvidelse af åbningstiderne øger risikoen for, at ”efter fyraftens indkøb” suppleres som led i rusdrikkeri. Salg af alkohol til berusede personer er ganske vist ikke tilladt, men forekommer alligevel. Rådet peger i den forbindelse på, at det kan være vanskeligt for navnlig unge ekspedienter at afvise berusede kunder, som kan blive ubehagelige og aggressive. Rådet peger derfor på, at en eventuel udvidelse af åbningstiden kan medføre behov for at forhøje alderskravet for ekspedienter, som forestår salg af alkohol, til 21 år.

Den gældende landstingslovs § 18, stk. 1, forbyder salg (og udskænkning) af stærke og svage drikke til personer, som er berusede. I det omfang bestemmelsen efterledes, vil den foreslåede udvidelse af åbningstiderne for salg af alkoholholdige drikke ikke indebære en risiko for suppleringskøb som led i rusdrikkeri. Der kan idømmes bøde for overtrædelse af bestemmelsen, og alkoholbevillingen vil kunne inddrages midlertidigt eller permanent, hvis betingelserne i landstingslovens § 6 er opfyldt.

Hvad angår alderskrav for ekspedienter, som forestår salg af alkohol, henvises til bemærkningerne til høringssvaret fra Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling.

Endelig finder rådet, at en liberalisering af åbningstiderne vil kunne virke som politisk signalforvirring, i en tid hvor der i Naalakkersuisut's strategier og redegørelser peges på de skadevirkninger, som er knyttet til alkohol og ikke mindst rusdrikkeri.

Lovforslaget har ikke på nogen måde til formål at fremme forbruget (endsige misbruget) af alkohol. Tværtimod er det håbet, at forslaget vil bidrage til at fremme et indkøbsmønster, hvor forbrugerne ikke indkøber helt så store mængder alkohol på én gang. Jo større tidsmæssige begrænsninger, der er i adgangen til køb af alkohol, jo mere tilskyndes forbrugeren til at foretage store indkøb af alkohol, mens muligheden er der. Et sådant indkøbsmønster fremmer ikke en ansvarlig omgang med alkohol: Når først en flaske eller to er åbnet, er det ikke alle der har tilstrækkelig selvkontrol til at lade de sidste flasker ligge til en anden dag.

Rådet afviser samtidig det argument, at en udvidelse af åbningstiden vil mindske det problem at alt for mange køber ind på samme tid, kort før lukketid. Med det eksisterende drikkemønster vil der formentlig være en lukketidsproblematik, uanset hvornår salget lukker.

Politimesteren i Grønland støtter ikke forslaget. Politimesteren har herved navnlig lagt vægt på, at den spontane indtagelse af større mængder alkohol, indtaget af mennesker med store

sociale problemer relateret til alkohol, vil kunne risikere at blive forøget mærkbart, hvis det i et længere tidsrum end i dag bliver muligt at indkøbe alkohol til butikspriser. Politimesteren vurderer, at dette bl.a. risikerer at kunne medføre, at flere børn, unge og voksne udsættes for voldsomme gener forbundet med andres rusdrikkeri – herunder utryghed og kriminalitet. Endvidere peger Politimesteren på den signalværdi, der kan ligge i at liberalisere de nuværende åbningstider for salg af alkohol.

Der henvises til bemærkningerne til høringssvaret fra Imigassaq ikiaroornartullu pillugit Si-unnersuisoqatigiit/Alkohol- og Narkotikarådet.

Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling ønsker at fastholde de nuværende salgstider. Eventuelt kunne det dog overvejes at udvide salgstiderne til kl. 19.00 mandag til fredag og lørdag til kl. 15.00. Departementet finder imidlertid, at det er vigtigt, at lørdag eftermiddag og søndag helt friholdes for salg af alkoholholdige drikke. Der bør være nogle dage, hvor børnefamilier og borgere i øvrigt kan undgå at opleve berusede personer ved butikkerne.

Departementet efterlyser samtidig strengere sanktioner i forhold til butikker, som overtræder forbuddet mod salg af alkoholholdige drikke til allerede berusede personer, f.eks. i form af advarsel eller fratagelse af alkoholbevilling. Eventuelt kunne det også overvejes at hæve alderskravet til de ekspedienter, som forestår salg af alkoholholdige drikke, fra 18 år til 21 år.

Den gældende landstingslovs § 18, stk. 1, forbyder salg (og udskænkning) af stærke og svage drikke til personer, som er berusede. Der kan i henhold til landstingslovens § 27, stk.1, idømmes bøde for overtrædelse af bestemmelsen. Bøde kan idømmes såvel bevillingshaveren, som den for salget ansvarlige, jf. § 27, stk. 4. Hvis forholdet tillige er omfattet af bestemmelserne i landstingslovens § 6, vil alkoholbevillingen kunne inddrages midlertidigt eller permanent. Det forudsætter, at virksomheden drives på en sådan måde, at drukkenskab fremmes, at politiet tidligere har advaret bevillingshaveren, og at vilkår, som er fastsat af kommunalbestyrelsen med henblik på at hindre de nævnte forhold, overtrædes.

Den gældende landstingslov om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke indeholder ikke et alderskrav til ekspedienter. Forslagsstiller er ikke umiddelbart bekendt med andre regelsæt, som indeholder et alderskrav på 18 år for salg af alkoholholdige drikke. Bekendtgørelse om unges arbejde i Grønland indeholder imidlertid bestemmelser, som har til formål at beskytte unge under 18 år mod at blive udsat for vold og røveri m.v. i forbindelse med beskæftigelse. Bekendtgørelsens § 13, stk. 5, fastsætter, at unge ikke må beskæftiges ved arbejde der indebærer en særlig risiko for vold, medmindre de unge arbejder sammen med en person over 18 år. § 13, stk. 2, fastsætter, at unge under 18 år ikke må beskæftiges ved arbejde i kiosker og lignende i tidsrummet mellem kl. 18.00 og kl. 6.00 på hverdage og mellem kl. 14.00 og kl.

6.00 på lørdage, søn- og helligdage, medmindre de unge arbejder sammen med en person over 18 år.

Nærværende lovforslag har alene til formål at implementere det beslutningsforslag, som Inatsisartut har vedtaget. Finder Naalakkersuisut, at der er behov for yderligere ændringer i retstilstanden, vil Naalakkersuisut være henvist til at stille forslag herom, enten gennem fremsættelse af ændringsforslag til lovforslaget, eller ved en senere revision af lovgivningen på området.

Departementet peger på, at drikkemønsteret i Grønland er kendetegnet ved en høj andel af rusdrikkere, og at problemer som vold, ulykker, selvmord, seksuelle overgreb og omsorgssvigt af børn knytter sig til alkoholmisbrug og i særlig grad rusdrikkeri. Med tanke på drikkemønsteret er departementet bekymret for, at en forlængelse af åbningstiderne vil medføre øget rusdrikkeri, da der vil være større mulighed for at supplere sine indkøb.

Der henvises til bemærkningerne til høringsvaret fra Imigassaq ikiaroorartullu pillugit Si-unnersuisoqatigiit/Alkohol- og Narkotikarådet.

Som oplyst under de almindelige bemærkninger afsnit 1, fremsatte Naalakkersuisut til EM 2016 et forslag til Inatsisartutlov om alkoholholdige drikke (EM2016/122). Dette lovforslag indeholdt i §§ 38-39 en udvidelse af salgstiderne for alkoholholdige drikke. 2016-lovforslaget udvidede dog kun salgstiderne for så vidt angår alkoholholdige drikke på op til 16 volumenprocent, og salgstiden blev fredage kun udvidet til kl. 20.00 og lørdage kun udvidet til kl. 16.00. Inatsisartutbeslutningen fra 2012 pålagde Naalakkersuisut at udvide salgstiden fredage og lørdage til kl. 21, for så vidt angår både stærke og svage drikke. Til gengæld udvidede 2016-lovforslaget også salgstiden mandage til torsdage til kl. 20.00, dog kun for så vidt angår drikke på op til 16 volumenprocent.

2016-lovforslaget var i høring i perioden 28. april - 2. juni 2016. For en gennemgang af høringsvarene henvises til bilaget til de lovbemærkninger, som hører til lovforslaget (EM2016/122).

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen indebærer, at tidsrummet for salg af stærke drikke udvides, således at salg fredag og lørdag kan ske frem til kl. 21.00.

Til nr. 2

Bestemmelsen indebærer, at tidsrummet for salg af svage drikke udvides, således at salg fredag og lørdag kan ske frem til kl. 21.00.

Til § 2

Det foreslås, at Inatsisartutloven træder i kraft i den 1. august 2017.